

פרשת תזריע

וביום הראות בו בשר חי יטמא (יג, ד)

ברש"י, הרי שהיה הנגע באחד מכ"ד ראשי אברים שאין מטמאין משום מחיה, לפי שאין נראה הנגע כולו כאחד ששופע אילך ואילך וחזר ראש האבר ונתגלה שפועו ע"י שומן כגון שהבריא ונעשה רחב ונראית בו המחיה, למדנו הכתוב שתטמא.

דברי רש"י הללו, לכאורה אינם עולים בקנה אחד עם מה ששנינו (נגעים פ"ז מ"א) דאם נולד נגע בקמטים ואח"כ נתגלה הקמט אפ"ה טהור, דבעינן שיוולד הנגע בשעה שראוי להיטמא בו, והכא נמי כשנולד הנגע בראש איבר בלתי ניכר כיצד הופך לנגע טמא עם התגלותו הרי לא היה ראוי לטמא נגע זה בהיוולדו.

אלא שמכאן ראה דראשי אברים ומקום בית הסתרים לאו כי הדדי נינהו, שמקום ראשי אברים חשיב מקום הראוי ליטמא בנגעים אלא שכל עוד שהוא נסתר לא ניתן לטמאו מחסרון צדדי שאין הכהן יכול לראות את הנגע כולו כאחד, ולכן כאשר תחדל הסיבה ויתגלה הנגע הרי הוא חוזר ומטמא. אך לא כן מקום בית הסתרים שבניגוד לקודמו אין הוא חשוב בעצמותו כמקום הראוי ליטמא בנגעים.

סמוכין לסברא זו אפשר להביא מהא דגם במשנה מצינו שחילקם התנא, שכן במשנה אחת (נגעים פ"ו מ"ז) מובא דין כ"ד ראשי אברים ואילו את המקומות הנסתרים מונה התנא במשנה נפרדת (מ"ח).

מקור: נחלת בנימין